

Vejledning for bedømmelsesudvalg for doktorafhandlinger ved Health

Grundlaget for bedømmelsen og for Healths tildeling af doktorgrader i medicin og odontologi er bestemmelserne i Bekendtgørelse nr. 750 om doktorgrader af 14. august 1996 samt de regler, som Aarhus Universitet har fastsat på grundlag heraf.

De kvalitetskrav, som skal opfyldes for erhvervelse af doktorgraden kan ikke specificeres, og dette gælder følgelig også for kravene til bedømmelsen af doktorafhandlingen. For at etablere en vis ensartethed i bedømmelsen og lette de besluttende instansers stillingtagen (Disputatsnævnet og Akademisk Råd) opstilles der dog i det følgende nogle retningslinjer for bedømmelsesarbejdet.

Formanden for bedømmelsesudvalget forventes sætte sig grundigt ind i bekendtgørelsens, universitetets og fakultetets regler for bedømmelsen. Disse fremgår til enhver tid af fakultetets hjemmeside om doktorafhandlinger. Formanden forventes også at påse, at afhandlingen opfylder fakultetets specifikke indholdsmæssige krav (jfr. link til doktorhjemmesiden: <http://health.au.dk/forskning/doktorafhandlinger/doktorafhandlinger/formindholdogsprog/>)

Formanden skal desuden sikre sig, at de frister, som fakultetet i det konkrete tilfælde har fastsat for bedømmelsen, overholdes, og fordele opgaverne mellem udvalgets medlemmer.

Udformning af udvalgets indstilling (bedømmelsen)

Brug af fakultetets skabelon

Det anbefales, at formanden ved sin afsluttende udformning af indstillingen gør brug af fakultetets skabelon, som også indeholder mere detaljerede anvisninger. Brug af skabelonen medvirker desuden til at sikre, at alle nødvendige elementer indgår i den færdige indstilling.

Formelle elementer

Udvalgets indstilling skal ud over den faglige bedømmelse (jfr. nedenfor) indeholde flg. oplysninger

- Forfatterens navn
- Afhandlingens titel
- Bedømmelsesudvalgets sammensætning

Bedømmelse af de inkluderede artikler og den sammenfattende redegørelse

Doktorhandlingen vil ofte bestå af en samling af artikler. I så fald foretages en grundig faglig bedømmelse af hver enkelt artikel (og den nedennævnte sammenfattende redegørelse), hvori der tages kritisk stilling til de anvendte metoder og opnåede resultater samt den enkelte artikels bidrag til videnskaben.

En sådan afhandling bestående af artikler skal jfr. Bekendtgørelsens § 5 desuden som en del af doktorafhandlingen indeholde en sammenfattende redegørelse for de forskningsresultater, forfatteren mener at have opnået. Den sammenfattende redegørelse er en del af det samlede disputatsarbejde, og bedømmelse af den indgår derfor i den samlede bedømmelse af doktorafhandlingen. Redegørelsen bør i et klart sprog opsummere de opnåede resultater,

diskutere de metoder, som anvendes i originalarbejderne, og sætte resultater og metoder i relation til den internationale litteratur på området. I den sammenfattende redegørelse skal der indgå et afsnit, der specifikt forklarer, hvorledes forfatteren med sin afhandling mener at have bragt videnskaben et væsentligt skridt videre.

Udførelse af den samlede bedømmelse og konklusion

Bedømmelsesudvalgets indstilling, er det umiddelbare beslutningsgrundlag for den efterfølgende behandling i fakultetets Disputatsnævn og Akademisk Råd. Indstillingen vil endvidere blive forelagt for forfatteren og kan tænkes anvendt af andre myndigheder og sagkyndige udvalg, og den skal derfor udformes under hensyntagen til, at den kan anvendes af såvel fagkyndige som ikke-fagkyndige.

På den baggrund anbefales det, at udvalgets indstilling/bedømmelse – ud over en detaljeret gennemgang og fagkyndig diskussion af afhandlingens faglige indhold som beskrevet ovenfor – indeholder *et særligt afsnit*, hvori der gives en samlet vurdering af disputatsarbejdets betydning, og det anbefales, at denne del af bedømmelsen disponeres som følger:

- En kortfattet fremstilling af den aktuelle problemstilling i det forskningsarbejde eller det problemkompleks, der er behandlet i de indleverede artikler.
- En kort fremstilling af de opnåede resultater med en bedømmelse af de konklusioner, som forfatteren mener at kunne drage på grundlag af de samlede resultater.
- En sammenligning med andre forskeres resultater i det omfang, dette menes relevant for fremstillingen af de bidrag, som forfatteren mener at have ydet til belysning af den behandlede problematik samt, om muligt, en sammenfattende konklusion eller retningslinjer for videre forskningsarbejde inden for området.
- Hvis der i doktorafhandlingens tilgrundliggende arbejder indgår en ph.d.-afhandling eller forskningsresultater fra en sådan, skal dette fremgå af indstillingen, men artikler fra en ph.d.-afhandling medtages ikke i vurderingen af doktorafhandlingen.
- Bekendtgørelsen § 3 stk. 2: "Tildelingen af doktorgraden skal være udtryk for anerkendelse af, at forfatteren har betydelig videnskabelig indsigt og modenhed og med sin afhandling har bragt videnskaben et væsentligt skridt videre, jf. § 5, stk. 2". Bedømmelsesudvalget skal derfor i sin konklusion eksplicit tage stilling til om begge forhold foreligger.
- Bekendtgørelsens § 5, stk. 2: "Doktorgraden kan kun tildeles, hvis forfatteren ved doktorafhandlingen dokumenterer at have opnået nye forskningsresultater, der i sig selv har bragt videnskaben et væsentligt skridt videre i forhold til det tidligere bedømte" – her sigtes f.eks. til en ph.d.-afhandling. Bedømmelsesudvalget skal derfor i sin konklusion tage særskilt stilling til, om dette er tilfældet.
- En endelig og entydig konklusion, hvoraf det fremgår, om afhandlingen kan antages til forsvar eller forkastes. (Formuleringer som "afhandlingen i sin nuværende form kan ikke antages til forsvar" bør ikke anvendes.)

Denne samlede vurdering i dette særlige afsnit i indstillingen udformes således, at den kan læses og anvendes som et selvstændigt dokument.

Udvalgets arbejde i øvrigt

Bedømmelsesudvalget modtager fra Forskeruddannelsen meddelelse om de fastsatte frister for udvalgets arbejde, herunder fristen for indlevering af udvalgets indstilling (almindeligvis 5 mdr.).

Kontakt mellem bedømmelsesudvalget og forfatteren må, indtil Disputatsnævnet har accepteret udvalgets indstilling, kun foregå via Forskeruddannelsen, som også besvarer tvivlsspørgsmål vedrørende arbejdet, som stilles af udvalget gennem formanden.

Anmodning om tilbagetrækning af afhandlingen med henblik på omarbejdelse og senere genindlevering vil kun kunne forventes imødekommet i undtagelsestilfælde og efter Disputatsnævnets godkendelse. Disputatsnævnet kan dog efter begrundet skriftlig anbefaling fra bedømmelsesudvalget give tilladelse til *mindre* ændringer eller suppleringer i afhandlingen inden forsvaret.

Hvis indstillingen er negativ eller delt, underretter Forskeruddannelsen forfatteren med henblik på, at denne inden 3 uger kan fremsætte skriftlige bemærkninger til den eller trække afhandlingen tilbage fra videre behandling.

Dato for forsvar

Hvis indstillingen er positiv, aftales forsvarsdatoen på doktorandens initiativ mellem denne og udvalgets medlemmer, men opmærksomheden henledes på, at fakultetet har besluttet, at *forsvar finder sted på fredage kl. 14.00 i Auditorium 424*. Forskeruddannelsen kan oplyse, hvilke fredage, der kan være besat af andre doktorforsvar. Datoen skal af praktiske grunde ligge mindst 2 måneder efter Disputatsnævnets accept af indstillingen, således at den trykte afhandling jfr. Bekendtgørelsen kan være offentligt tilgængelig mindst 1 måned før forsvaret.